

RĪGĀ

2020. gada 30. martā
Nr. 1-23/50_e
Uz 23.03.2020. Nr. 30FAD.04-01/15/00/845

**VAS "Latvijas Valsts radio un
televīzijas centram"**
paziņošanai e-adresē

Informācijai:
Finanšu un kapitāla tirgus komisijai
paziņošanai e-adresē

Vides aizsardzības un reģionālas attīstības ministrijai
paziņošanai e-adresē

Par eID un eParaksts mobile izmantošanu banku sistēmās

Latvijas Finanšu nozares asociācija (turpmāk – Asociācija) ir saņēmusi Jūsu 2020.gada 23.marta vēstuli "Par eID un eParaksts mobile izmantošanu lietotāju identificēšanai un dokumentu parakstīšanai attālinātā klientu apkalpošanā", ar kuru lūdzat rast iespēju kredītiestādēm, kā vienu no līdzekļiem, lai autentificētos internetbankā un parakstītu dokumentus, ieviest VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centra" (turpmāk – LVRTC) izstrādātos autentifikācijas līdzekļus – *eID* un *eParaksts mobile*.

Asociācija ar 2019.gada 3.oktobra vēstuli Nr. 1-23/171 LVRTC jau informēja, ka kredītiestādes ir veltījušas būtiskus resursus un laiku stingrās autentifikācijas ieviešanai un norādīja uz nepieciešamajiem pilnveidojumiem.

Kredītiestādēm, uzsākot stingrās autentifikācijas risinājumu ieviešanu iepriekšējos gados, nebija pieejams konkurētspējīgs un klientiem bez maksas pieejams valsts izstrādāts risinājums, kas atbilstu klientu un kredītiestāžu ikdienas vajadzībām. Tādēļ tās izstrādāja savus risinājumus vai izvēlējās tādus, kas tirgū bija pieejami.

Kredītiestādes labprāt ieviestu LVRTC izstrādātos risinājumus savās sistēmās, tomēr šobrīd šādai rīcībai pastāv vairāki šķēršļi, ko aicinājam Jūs novērst jau oktobrī.

Informējam, ka divi Asociācijas biedri ir izveidojuši iespēju privātpersonām vai uzņēmumiem autentificēties ar valsts uzturētajiem autentificēšanās rīkiem, tomēr klientu vidū šobrīd tie nav populāri.

Lai autentificētos lietotājiem fiziski nav iespējams izmantot ID karti, jo vairumam lietotāju nav iekārtas, kurā ievietot šo karti. Savukārt *eParaksts mobile* risinājums

kredītiestādēm šobrīd nav izmantojams maksājumu veikšanai, jo maksājumu procesā paredz maksājuma apstiprinājuma augšupielādi LVRTC, kas no maksājumu procesa integritātes un drošības viedokļa nebūtu vēlams. Tāpat tas arī nav tik ērts – notiek vairāku logu atvēršana, un tādēļ klienti, visticamāk, izmantos citus risinājumus.

Asociācija var paust atbalstu tādu valsts uzturēto autentificēšanas rīku risinājumu ieviešanai, kas vienlaikus ir derīgi gan mobilajās ierīcēs, ņemot vērā to izmantošanas būtisko īpatsvaru finanšu pakalpojumu saņemšanā, gan ir bez maksas, kā arī ir maksimāli draudzīgi lietošanā senioriem.

Asociācijai ir informācija, ka atsevišķi biedri plāno LVRTC šobrīd piedāvāto risinājumu ieviešanu, kā arī visi Asociācijas biedri – kredītiestādes – ir ieinteresētas šādu risinājumu ieviešanā, tomēr Asociācijas biedriem ir svarīgi, ka LVRTC piedāvātajos risinājumos tiek novērsti iepriekšminētie trūkumi. Lūdzam LVRTC mūs informēt, kad tas ir plānots un varētu tikt paveikts.

Papildus tam vēršam uzmanību, ka kredītiestādes kā būtisku risinājumu redz oficiālās elektroniskās adreses ātrāku ieviešanu, it īpaši fizisko un juridisko personu savstarpējās saziņas līmenī, piegādājot biznesam būtiskus dokumentus (B2B un B2C līmenī). Ja tas netiek darīts, komersanti izvēlas platformas, kas nodrošina parakstīšanu un drošu dokumentu apmaiņu (ne pa e-pastu) vienlaikus (piemēram, *Dokobit*, ko vairākas bankas sāk izmantot parakstīšanai *smart-id* un dokumentu sūtīšanai ārpus internetbankas).

Pateicamies LVRTC par izrādīto iniciatīvu, kā arī nākotnē vēlamies apspriest iespējamus risinājumus. Esam gatavi sadarboties, lai apzinātu biznesa vides (tostarp mazo uzņēmumu bez sarežģītām lietvedības sistēmām) un lietotāju vajadzības, nevis tikai izstrādātu autentifikācijas risinājumu.

Ar cieņu

valdes priekšsēdētāja

Sanita Bajāre

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR
DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

E. Pastars, edgars.pastars@financelatvija.eu